

CARTILE SATEANULUI ROMANU.

PENTRU

TREBUIŢIELE POPORULUI ROMANU.

Ese in fia-care luna câte una carte. Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu intregu e 1 fl. v. a., pentru Romani'a 3 franci — lei noi.

PREOTULU ROMANU.

Diariu besericescu, scolas-ticu si literariu.

Ese in fia-care luna odata cu alaturarea gratuita a „PREDICATORIULUI.“ Pretiulu pre unu anu e 4 fl. Prenumerantii primescu cá premiu de totu gratis portretulu Metropolitului rom. *Dr. Ioanu Vancea de Butés'a.*

AMICULU FAMILIEI.

Diariu socialu, beletristicu si literariu.

Ese in 1/13 si 15/27 a fiacrei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl. Prenumerantii primescu cá premia de totu gratis portretele Majestatiloru lor *Regele si Regin'a Romaniei.*

Proprietariu, Editoru si Redactoru resp.:

Pop'a NICULAE F. NEGRUTIU.

Abonantii la tóte aceste trei diuarie primescu cá premiu desebitu 4 portrete frumóse de totu gratis si afara de ace'a multíme de opuri cu pretiulu diumetate.

➔ A se adresá la: *Cancelari'a "NEGRUTIU" in Gherl'a (Sz.-ujvár.)*

GHERL'A

JMPRIMARI'A „AUROR'A“ P. A. JODORANU

1882.

Cei ce dorescu a avé „CARTILE SATEANULUI ROMANU“ se se prenumere indata, ca-ci in dilele acestea gatímu premiulu apromisu — portretulu tribunului romanu dela 1848 Avramu Jancu.

CARTILE SATEANULUI ROMANU.

Descripti-le Romane!

CARTEA III.

MARTIE.

AN. VII. 1882.

I é r n ' a.

*Lupii prin poian'a larga
Urla si din ceriulu sântu
Fulgisiori de nea — alérga;
Dându navala spre pamentu!*

*Preste munti preste câmpie
Cu-aloru codrii seculari .
Alergându cá-o urgie University Library Cluj
Geme ventulu prin stejari.*

*O! si câte ierne grele
Au trecutu — cu chinu si doru,
Preste câmpii tierei mele
Vescediéndu unu scumpu poporu.*

*Dómne! déca-o primavéra
Mai lasi lumei ce-ai creatu
Nu uitá serman'a-mi tiéra
Si-estu poporu nevinovatu!*

*Susu pe ceriulu tierei mele
Resarivoru mândre diori —
Dupa-atâtea dile grele
Dupa-atátu amaru de nori?!*

*Nu sciu, nu mai credu sperantie
Ce ne pórtá cu minciuni!*

*Vrêu unu semnu, voiescu garantii —
Cá si Moise — vrêu minuni.*

*Dar' cê vedu? ... e tempestate,
Nêu'ã cade cá-unu reu duchi,
Si unu fulgeru micu departe
Vedu cum cresce prin vezduchu....*

*Capu de vulturu se zaresce
Susu prin fulgeru cá unu dieu,
Scumpulu meu poporu! zimbesce...
Mandru-i venitoriulu teu.*

V. B. MUNTENESCU.

Uritulu Satului.

séu

Unu Invetiatoriu bravu si unu Satu slabu.

(Urmare.)

Locuitorii din Valeni vediuurã cu nemultiamire punêndu-se in lucrare drumulu de tíera ce avea se tréca prin comun'a loru; si trebuí se se aplice asupra-le tóta asprimea legeri, pentru de-ai sili se ajute cu palm'a si carulu la facearea acelu'a. Dar' deslusíriile si incredintiarile invetiatoriuului í-i facú la urma mai pucinu inpotrivitori noului drumu; si ei incepurã in sfêrsítu a crede ca totusi se póte cá acésta mica ostenéla si truda, ce li se poftesce pentru facearea drumului, se se resplatésca mai târdíu prin unele folose, ce li-aru aduce acestu drumu; si apoi in urma incepurã a fi si cáu curiosi se védia ca totusi ce s'a alege din totu lucrulu: avévã dreptu Uritulu Satului, care li-au infacisiatu acestu drumu cá pre una benefacere pentru satu, séu voru avé dreptu protivnicii acestui drumu, cari au vediutu in acéla unu balauru cu siepte capete care va se-i inghita si mistue.

Abia se deschísé drumulu, si incepurã a se impleni tóte prevederile si prédicerile invetiatoriuului. — Mijlócele de trainu

se vendeau în orasiile vecine cu pretiuri indoite, pe cându din potriua îmbracamintele si podóbele se câscigáu cu pretiuri pe diumetate. — Irin'a Ardeleanu 'si potú câscigá celea mai frumóse materii de vestminte fora se dee pre ele atât'a câtu dadea mai înainte pe materii mai de rëndu. Tôderu Chioreanu 'si marí mosí'a. Grigore Selagianu 'si spori ciurd'a de boi si turm'a de oi. Cârciumariulu éra se vediú silitu a-si adauge cu zidiri nóue casele s'ale.

În vecinaiatea satului erá o câmpia mare, proprietate a parohiei, care potea avé o întindere de patru sute jugere, — care inse fiendu fórte séca si lipsita de apa abia potea nutri pucinele capre ale satului; si pentruace'a se si numia „cóst'a capreloru.“ Vasiliu Câmpianu cugetase adese-orí la folosulu ce s'ar poté trage din acésta cósta, prin o umedire si udare bine-chibzuita, studiá dara cu grigia firea si pusetiunea acestui locu; si crediú în cele din urma ca a gasitu mijlocele de-alu poté face roditoriu.

Într'o séra, afiându-se la cârciuma, pomení de acést'a la câtiv'a arendasi, cari se plângeau ca n'au destule pasiuni pentru ciurdile si turmele lor. Dar' la cele de ântâi vorbe, cu totii isbucnira în risu.

— Pe sântulu Niculae! díse unu mare negutiatoriu de boi, — care decându 'si facuse stare, trecea în satu de omu desceptu, — trebuie ca invetiatoriulu nostru 'si are crerii sei asiediati, cá si spinarea s'a, asié cam scrintitu! Da nu scii domniat'a prea luminate domnule, ca pentru pasiuni trebuie si apa?

— Iertati dle negutiatoriu, — díse Campianu cu blandétia.

— Apoi n'ai vediutu dt'a cum ca „cóst'a capreloru“ e mai séca decatu limb'a unei mâtie?

— Ba, amu vediutu.

— Prin ce mijlóce credi dara a poté face din acest'a unu locu de pasiune?

— Facúndu-o se aiba apa din destulu.

— Si de unde vei luá ap'a de lipsa?

— Voiu sapá o fântána la partea de mèdia-nópte a acestei cóste.

— O fântána! strigà negutiatorulu isbucnindu in risu. Vrei se udi o cósta asié de mare cu apa din o fântána?

— Pentruce nu? intrerupsè invetiatorulu. Se va udá fie-care firu de trifoiu din mana cá rásadulu.

Vasilie Campeanu erá cu multu mai dedatu cu batjocurile multímei nepreceptute, decâtu se-i mai póta casiuna acelea si cea mai mica superare. Pentrucea surisè si densulu la acésta gluma, apoi dísé:

— Fântánile de cari vorbescu eu nu séména nici decâtu cu acelea pre cari le cunósceti d-vóstra. Eu vorbescu de fântáni din cari isbucnesce ap'a de-asupr'a faciei pamentului si se póte impraseiá prin siantiuri cá si ap'a unui ríu.

— O fântána din care se isbucnéscá ap'a!? Ha, ha, ha! Cene-a mai vediutu! strigarà cu totii.

— Pe sufletulu mieu, dascalulu uostru e nebulu! strigà Grigorie Selagiannu.

— Si acést'a o va fi cetitu in vre-o carte, — adausè Tóderu Chioroanu.

— Lasà dle invetiatoriu, nu ne mai spune povesti din „O mia si un'a de nopti“ — incepù din nou negutiatorulu de boi. Eu, multiamita Domnului, sum plecatu spre totu ce e bunu si folositoriu, si amu âmblatu mai multa lume decâtu ori care din voi. Cunóscu Brasiovulu, Sibíiulu si Clusiulu si amu vediutu pâna si cetatea Belgradului, care cuprinsese pre Mihaiu Bravulu noulu cuceritoriu a intregului pamêntu birutu óre-candú de Romani. Cu tóte acestea marturisescu ca mai plecatu asiú fi a crede, ce'a ce-'mi spuneai, acum câteva díe, despre nesce besíci mari pline cu aburu cu care díceai ca se póte redicá omulu pâna la nori, si despre nesce bratia mari de feru cari scriu in aeru, asié încátu in cinci minute ducu ori ce scire de aci pâna la Bucuresci, — decâtu se credu in fântáni din cari isbucnesce ap'a de-asupr'a faciei pamentului.

— Si-ar' trebuii se credi tóte acestea, pentruca tóte suntu intocma precum tí le spuiau eu. Incátu pentru fântána-

nile din cari isbucnesce ap'a de-asupr'a faciei pamentului, cari se numescu si „fântâni aruncat'oria“ te incredintiezu ca amu poté isbutí se facemu un'a in „cóst'a capreloru“ — pentru-ca eu am studiatu bine pamentulu din tóte privintiale si amu aflatu ca s'ar' poté face usioru o atare fântâna in partea de media-nópte a acelei'a si ca prin o astfeliu de fântâna s'ar' face din acésta cósta pustêia o tielina cu pasiune fórte buna si imbelsiugata, care ar' aduce la parochia venite fórte frumóse. Despre acést'a v'ati poté informa mai de-aprópe dela ingineriulu din Brasiovu, care sí elu inu-si inca a facutu ast'feliu de fântâni.

Satenii facurà din umeri.

— Fà-ti fântân'a, frumosule dascalu, dîsè Tóderu Chio-reanu cu despretiu, si 'ti promitu ca mi-oiu adapá la ea asinii (magarii) miei platindu-ti câte doi-dieceri de catu.

— Sí eu, adausè cârciumariulu, 'ti voiú dá atât'a bere câta apa va aruncá fântân'a t'a.

Invetiatoriulu nu mai staruí. Elu scieá din patiania ca a intinde vorbe cu ómeni nepriceputi si a te incercá se-i descepti asié de-odata din prejudetiale si ratacirile loru, nu insémna alt'a decâtu a te pune in calea apei si a te incercá se-i schimbi cursulu ei de pâna ací, — pentru ace'a si lasà totu lucrulu intru atât'a, hotaritu fiendu a aduce de alta data in vorba acésta intrebare.

Dar' intre ascultatorii sei se aflá si unu strainu sositu in satu abia de o dí. Acest'a pârú atinsu de observatiunile invetiatoriului; si pentru ace'a luându-lu la o parte 'lu intrebà mai de-aprópe despre pusetiunea si natur'a locului din „cóst'a capreloru.“ — Vasilie Câmpanu î-i propusè a-lu duce însusi la facia locului, si acolo î-i aretà temeiturile ce-lu faceáu se crédia ca ar' isbuti cu o fântâna aruncat'oria. Aceste temeiuri eráu atâtu de invederate încâtu strainulu pârú a fí mişcatu de ele; si multiamindu invetiatoriului de deslusírele ce i-au datu, se indepartà.

Dupa câtev'a dile invetiatoriulu aflà ca parochi'a vendusè „cóst'a capreloru“ acestui strainu, care erá unu fran-

cesu bene cunoscutu in lumea mare pentru nenumeratele
s'ale întreprinderi si averi.

(Va urmă,)

Macaru mai odata...

*Macaru mai o data, de m'asiu nasce 'n lume,
Si asiu fi intrebatu, cá se spunu anume:
Ce-asiu dorí se fiu, si din care neamu?
N'asiu raspunde decâtu: vitia de romanu!*

Cine-i orbu?

*Orbu-i cine nici nu scia,
Numele seu cá se se-si scia;
Căci nu vede
De aprópe,
Nici departe*

BCU Cluj / Central Library Cluj

*Ce-i in carte...
Orbu-i cine nu cunósce,
Numerile dupa dósce;
Se inhólba, dar' nu scia —
Cătu face „o data unulu”
Pana candu nu 'lu invétia
Itzig-Spitzig-asiu jupánulu....*

JOSIFU I. ARDELEANU.

Amintiri din copilaria.

— *Despre fét'a padurei, strigoi, naluci s. a.* —

I. Fét'a padurei.

(Urmare.)

Sórele se plecá spre apunere. Pre vírfurile din giuru
se vedeáu cele din urma radia ale sórelui, care in departa-
rea s'a se pareá a dá cea din urma sarutare váiloru si cul-
meloru.

Ne traserăm la locul unde aveamu se petrecemu nóp-tea. — Noi copilasii incepurăm a strabate, cá albínele, prin padure si cautámu vreascuri pentru de-a face focu. — Cátiva barbati plecara si taiara nesce cióte cá se tiéna foculu mai indelungatu. Iar' unii mai betrani remasera lângá merindea nóstra — tragédu din pipe.

Intensi pre iérba verde, ei pevesteau între sene despre Rescól'a din an. 1848.... cumu au omoritu colo si colo atá-ti'a si atáti'a dujmani, — cum au infricatu ei, o mâna de ómeni mii si mii de protivnici, prin alarmulu ce au datu printre crepaturile stânciloru s. a. s. a.

Asié e lumea. Noi povestimu de trecútu si despre noi insine; altii despre noi — si in urma vine si ne acopere tempulu cu velulu seu negru ..., atunci, atunci incéta amen-tirea nóstra....

Incepú a inoptá, foculu ardea cu nesce flacari mari si rosietice cá cele de ántaie radia ale zoriloru, — iar' la lin'a suflare a zefirului producea nesce scânteii cari se pareau cá nu se stíngu ei — disparédu in aeru se acatia de bolt'a cerésca.

Erám o societate mare de vré 18 insi; vré 5 baie-tani, — iar' ceialalti: barbati si mosnegi, aprópe la 60 ani...

In tufisiulu din apropiere se aude unu tiépetu de pa-sere de nópte — erá o bucha. Pana atunci — eu unulu — nece nu audisemi civlitulu acestei paseri.

— „Copilasi...! audíti paserea cu clontiuulu de otielu?“ díse rídiendu mosiuulu Timofteiu. „Acea pasere are datina cá vine unde scí cá-su copii, i ciocnesce in capu si-i duce la cuibulu ei...“

— Numai atát'a 'mi trebuí se audu si fú destulu se saru cá unu iepure si se me asiediu in bratale unui veru alu meu: Jonulu Rusului, care indata ce vediú cá m'am inspaimentatu, me incuragiá dicúndu: Nu te teme cá nu o voi lasá eu se vina la tene; — ba intru ace'a si incepú a striga: — „Nu-i Jonu aici!“ —

— N'aveamu resufu, — anim'a 'mi-batea cu atát'a ta-ria, de credeam ca vrea se ésa afora din sinu-mi neodich-

nitu, si se-si cerce liniscea in altu peptu mai pucinu framêntatu. — Ceialalti baietani inca nu eráu mai pucinu infri-cati; — fiecare se aflá in bratiale unui barbatu — numai ei sciau cum. N'ar' fi facutu vre unulu vre-o miscare séu se graiésca vre unu cuventu, nici déca l'ai fi cumpenitu cu auru.

Tempulu totu inaintá... noptea tacuta 'si intinsè velulu ei negru preste intregu pamentulu si cuprinsè intréga valea in care ne aflámu noi. Pre o culme cam departata se audiá latratulu câniloru, cari paziau o turma de oi. Prin tufisiale si padurea din giuru se audiáu nesce doióse cantece de paserele, cari se pareáu ca voru a folosí liniscea nop-tiei pentru de-a inaltia viersurile loru spre ceriu, dreptu jertfa atotupoternicului Ddiu; prin iérba, in apropiare de noi, cristeii si pitpalacele intonáu nesce cantece pre câtu de tainice, pre atátu si de libere si poternice Ceriulu curatu-seninu lasá a i-se vede frumseti'a prin miliardele de stele. — Inzadaru tóte acestea..? Anim'a mea nu se putea des-fatá, nu putea aflá nici o placere cuprinsu de o teama, cá si carea inca pana atunci nu semtisemi nici-cându, numai do-riám decâtu sosirea dilei... Dar' ce? inca nu erá nici me-diulu noptii. Betrani totu povestiau, mai despre greuta-tile si vitregimea tempului, mai despre cel'a si cel'a din comuna, mai despre semaneturi, ogóra, pasiuni s. a. m. m.

Unulu dintre betrani mai avea cu sene si unu catie-lusiu, care se chiamá tulucu, — care si-á fostu alesu unu locu de-asupr'a nóstra pre unu musínoi, de unde totu latrá — cá si cându cine scie ce servitiu mare ni-arú face cu acést'a. — Pre mine unulu me neliniscea multu! càci gân-diamu se nu-lu audia paserea cu ciocu de otielu, séu vre-unu lupu si se vina la noi.... Dar' câte gândiri 'mi mai trecura inca prin capu pre cari astadi ori câtu m'amu in-cercatu a mi le reimprospetá in minte nu am fostu in stare.

— „Ei dragii mosiului“ incepú betranulu Tomutiú — de a carui vorbe 'mi aducu bine aminte „n'ati adusu des-tule lemne.... Grigore! Stefane! Costane! nu ve prajiti cá nesce domni, — luati-ve ostenéla si mai aduceti nesce borte, nesce uscaturi...

Tomutiu, fia iertatu, erá betranu lasatu, curatoru, omu nepatátu, romanu bunu; se vedea că e âmblatu între omeni. Pre vremea granitiariloru *) au fostu corporalu, — ce'a ce totudeaun'a ni-o spuné cu mare mandria.

Cu vorbele mosiului Tomutiu si plecará acei'a pre cari í-i numisè, horindu nesce doine cari numai din gur'a si anim-m'a unui neosiu romanu potu esí cu atâta focu si dulcétia.

— Mèi luati séma se nu ve întélniti cu fét'a padurei! — strigá Jonú lui Grigorasiu.

Vorbele aste 'mi implantara unu cutítu nou in anima... Hm! fét'a padurei? despre carea eu numai de-abia audisemi sí éca acum aveamu de-a me si teme de ea, că-ci í-i erámu pre mâna.

— Fét'a padurei! disè rídiéndu mosiulu Tomutiu, si totu cu elu de-odata si mosiulu Vasilie a Floróiei — nu graiti despre fét'a padurei voi, cari ve temeti nóptea se esíti si pâna la grajdu, lasati se graimu despre ea noi cari am patítu si audítu multe.

— Bine dici cumetre! intari din parte-si si mosiulu Timofteiu, indreptându-se catra mosiulu Tomutiu. Lumea de adi da mai multu pre vorbe, decâtu pre fapte. Adi celu cu gura mai mare, e si mai cinstitu iar' celu ce nu sporesce multe vorbe, ori câtu e de omenie si de harnicu — toti í-i dîcu numai: papa-lapte, mamaliga neférta s. a. m. m.

— Aste aru fi ce-aru fi, — intrerupsè mosiulu Tomutiu — dar' vedi teneretulu de adi câtu-i de stricatu, nece nu ne calca pre urma. Pre vremile nóstre, erám unulu cá unulu in satu, toti voinici, cari purtámu si pàtrântasiulu si tieneámu si córnelé plugului, si inca de-ace'a erámu mai voinici si mai sanetosi. Nó, da nece nu erá lumea asia de stricata. — Astadi vedi ca teneretulu bé vinarsulu cá ap'a, ba se tiénu maretí déca potu se beé câtu mai multu — gândescu că cine scie ce vitejii facu: suduindu de căte-su

---

*) Scrietoriulu acestui articlu confratele si amicul *Joanu Nitin* e din Naseudu — fostulu districtu granitiaresecu de acelaşi nume. *Red.*

sante si batându-se între sene.... nice nu se temu de Ddieu
că i-a prapadi. (Aici mosiulu Tomutiu si cu elu de odata si
ceialalti doi betrani 'si facura cruce dicându: „Dómné ier-
ta-ne!)

— Si jidovii acesti'a inca ne incungiura de tóte la-
turile“ — disè mosiulu Vasilie. — De n'ar fi si lipitóřile
astea amu resuffá mai usioru.... credu ca dela ei vine totu
reulu. Numai si noi suntemu de vina — aru trebuí se-í
lasamu in tréb'a loru, se-si védia de capu, — dóra potemu traí
noi in comuna si fàrà de acést'a lifta blastemata de Ddieu
si de omeni. (Aici i dadura toti dreptu....)

Intre aceste venira cu lemne barbatii pre cari i-a tra-
misu mosiulu Tomutiu.

(Va urmá)

JOANU NITIU.

Cantece de nunti din Bucovin'a.

— Culese de G. Tomoiaga. —

CANTULU III.

*Acest'a 'lu canta miresei candu o pornescu la cununie spre beserica si dela
beserica inapoi spre cas'a parintiloru ei:*

Florica dintre munti
Copila din doi parinti
De ce reu mi te mariti!
Au n'ai mila la parinti?
Au nu scii mandrutia lele
Ca miluti'a dela nene
E cá-unu fagurasiu de miere,
Si mil'a dela maicutia
E cá mursa din sticlutia,
Si miluti'a dela frati
E cá umbr'a de sub bradi,
Si mil'a dela surori
E cá mirosulu de flori, —
Iar' mil'a dela barbatu
Cá umbr'a de peru uscatu,
Cându te pul se te umbresci
Si mai reu te dogoresci

Si mil'a cea dela sócra
E cá póm'a cea mai acra,
Se cóce si se rescóce
Si dulce nu se mai face,
Si mil'a dela cumnate
E cá pelinu 'n bucate,
Tóta mil'a la straini
E cá-a flórei dintre spini,
Candu gândesci ca infloresce
Cadiendu josu se vescediesce
Si la pamentu putrediesce.

CANTULU IV.

Acést'a 'lu canta mirelui dela oas'a parentiloru lui mergendu spre beserica.

Frundulitia frundia crétia
Dumineca deminétia
Mândru sóre-a resaritu,
Mândru sóre s'a ivitu;
Nu sciu sóre-a resaritu
Séu mirele-a infloritu,
Ca frumosu s'a mai gatitu
Cu cuşmutia brunarie
Si cununa argintie ...
L'am gatitu la manastire
Si i-am datu nume de mire,
L'am gatitu la cununia
Cá se-si capete socia,
Si socia si nevasta
De noi se se despartiésca,
Si nevésta si femeie
Diu'a buna se si-o iee
Dela stratu cu busuiocu
Dela fetiorii din jocu,
Dela stratu cu tamâitie
Dela mândrele fetitie.

(Vorn urmá.)

Proverbia poporale.

Trud'a stapênului umple hâmbariulu
Si podób'a stapênei 'lu golesce.

Cum tí-i sará

Cum tí-i asterne-

Asié-i mánca!

Asié te-i culcá!

Dobând'a dela pedu merge la vama.

FELTURIMI.

Surprindere pré frumósa pregatesce Cancelari'a „Negrutiu“ din Gherl'a pentru abonantii foieloru, cari aparu in editiunea ei. Anume a dispusu a se face patru portrete elegante, dintre cari: unu portretu, ce representa pre Archiepiscopulu si Metropólitulu rom. de Alb'a-Jul'i'a-Fagarasiu Esc. s'a Dlu *Dr. Ioanu Vancea* si este esecutatu dupa cea mai noua fotografia a Escelentiei s'ale prevediuta si cu facsimile, 'lu va dá cá premiu abonantiloru „Preotului romanu“ l'anga nrulu III. alu acestei foia care vá aparé in $10/22$ Martiu a. c. — mai departe doue portrete, cari representa unulu pre *Regele* si altulu pre *Regin'a Romaniei* si suntu esecutate dupa fotografiiele cele mai noue gatite de insusi fotografulu curtiei regale, le va dá cá premiu abonantiloru „Amicului Familiei“ l'anga nrui 9 si 10, cari voru aparé in $1/13-15/27$ Maiu a. c., si alu patrulea portretu, care representa pre *Avramu Jancu* asié cum a fostu densulu in 1848 cându a condusu in lupta pre Romanii-Munteni, 'lu va dá cá premiu abonantiloru la „Cartile Sateanului romanu“ l'anga cartea VI. care va aparé in $10/22$ Juniu a. c.

Premiale se voru dá de 'totu gratis, dar' numai aceloru abonanti cari au platitu séu voru plati pâna la terminele espuse pretiulu de abonamentu la foi'a abonata. Cei ce voru fi abonati numai la un'a din foile nóstre si ar' dori a avé premiale si a celoru alalte doue foie voru avé se tramita pentru câte unu portretu (ce nu le compete dupa foi'a abonata de densii) inca câte 30 cr. v. a. Cei ce nu au neci un'a din foiele nóstre nu-si potu câscigá aceste portrete cu neci unu pretiu.

Poesii de Vasiliu R. Buticescu. Editiunea „Amiculu Familiei.“ Gherl'a 1881. Unu volumu de 129 pag., cuprinde 103 buc. bine-alese si arangiate. Pretiulu unui esemp. e 1 fl. 20 cr. ér' 5 esempl. espedate franco costau 5 fl. 25 cr. Unu esemplariu de lucsu costa 2 fl.

Care-i dara mai mare? — Craiulu stapênesce. — Pap'a se domnesce. — Ostasiulu lupta pentru-amendoi. — Sateanulu hrânesce pre toti trei. — Advocatulu incurca pre câte-si patru — Apotecariulu otravesce pre toti cincii. — Doctorulu tramite la mórte pre câte-si siese. — Gropariulu inmormântéza pre toti siete. — Preotulu deslêga pre câte-si optu. — Si d... ulu f-i iá pre toti nóue.

Cine traesce fara grigi? — Celu ce n'are avere, n'are crediare. — Celu ce n'are socia credintiósa, nare linisce. — Celu ce n'are copii n'are potere. — Celu ce n'are rudenii, n'are sprigînu. — Celu ce n'are nici un'a din acestea, traesce fara grigi.

Proprietariu, Redactoru resp. si Editoru:

Pop'a Nicolae F. Negrutiu in Gherl'a.

Gherl'a Imprimari'a „Aurora“ p. A. Todoranu 1882.

Bataturile si negeii se sterpescu din radacina CU INTREBUINTIAREA MEDICAMENTULUI

CLAVETHYL

pregatitu de catra apotecariulu si chemistulu KONCZ ÁRMIN de Nagy-Solymos. — Acestu medicamentu deplinu nenocinte, curéza in cateva zile radicalu totu soiulu de: bataturi (ochi de gaina), negei si alte formatiuni de pele, cum suntu: calosi'a, crést'a, pecinginea, spudiatur'a, solzitur'a s. a. O butelca, impreuna cu indrumarea costa 1 fl.

 EFECTULU SE GARANTÉZA.

Se afla de vendiare in Gherl'a la N. F. NEGRUTIU si in apotecile din Budapesta si provincie. Mai departe se recomanda urmatoarele mijloce de cura si toaleta cari se afla la subscrisulu:

Unsóre si apa pentru facia spre curatirea de pistrui si totu soiulu de bóle de piele. Pretiulu 1 fl. 50 cr.

Spirtu antireumaticu si antiartriticu vindeca siguru reumatismulu, artetic'a, podagr'a, chirarg'a si paralis'i'a. Pret. 1 fl.

Spirtulu Cotillon stérpitoriu alu viermelu murariu. Pretiulu 30 cr.

Pulverea de mistuire alui Dr. Gölis — cu efectu la ori-ce bóla de stomachu. O cutéia mare 1 fl. 20 cr. mai mica 84 cr.

Pilulele de mistuire curma durerea de stomacu si gréti'a din betfi. Pretiulu 1 fl.

Mustariu dulce magiaru escelentu lãnga friptura si cu putere lecutitóre pentru stomacu. O butelia de 1 litra costa 1 fl. 70 cr., un'a mai mica 70 cr.

Picuri-de-denti-pe-watta curma la moment durerea de denti gãunos. Pr. 35cr.

Pilulele Glyricin stérpescu siórecii, clotianii, sobolii s. a. pentru animalele domestice suntu nenocinte. Pretiulu 50 cr.

Pravu de peru de totu nenocinte si cu mirosulu celu mai placutu. Pretiulu 1 fl.

Mijlocu orientalu pentru vapsirea perului in colóre bruna ori négra, — in cuantu suficiente pentru tempu mai indelungatu costa 4 fl.

Spirtu de peru curatia perulu de taritia si-i ajuta crescerea, facându-lu finu si cretiu. Pretiulu 1 fl.

Pilule contra catarului cu efectu securu si repede contra ori-ce cataru de nasu, gátu, peptu si plumâni. Pret. 1 fl.

Pulvere antisudaria contr'a asudarei si duchórei subsuóreloru si petióreloru. Pretiulu 1 fl.

Multograph pentru copierea a ori-ce scrisóre, musicalia, desemnuri, s. a., cu

ajutoriulu carui'a ori cene in restempu de ½ óra póte trage 80—100copii de pe ori ce scrisóre ori desemnu. Pretiulu unui aparatu in marime de ½ cóla e 6 fl., ér' de una cóla intréga 12 fl., — totu in acestu pretiu se adauge si materia de ajunsu pentru confectionarea a mai multoru mii de copii.

Mijlocu pentru sterpirea limbricilor se póte folosi de catra ori cine si in ori ce tempu, cu efectu securu. Pr. 4 fl.

Mijlocu pentru sterpirea stelnitíelor se aplica usioru si cu efectu. Pr. 50 cr.

Emplastrulu-de-rosa pentru curarea ranelor puroitóre, proveniente din taiare, impungere, lovire s. a. Costa 30 cr.

Spirtu-de-vinu-saratu chemice pregatitu, — curatu si cu efectu. Pr. 40 cr.

Falióre salamiace cu gustu placutu, in contra tusei, durerei de peptu si balosímei gatului si peptului, folosite in tempu ce béi vinu ori dupa ace'a curma urmarea neplacuta a betfiiei. Pret. 30 cr.

Ochiularia deplinu nenocinte, alina la moment ori ce dorere de ochi. Costa 35 cr.

Pulvere pentru porci folositóre si la celelalte animale domestice, cá mijlocu securu preveniente si medicante a bóleloru lipiciose. Distinsu cu recunoscenti'a mai multoru propretari mari. Se vinde in portiuni de 10, 20, 35 cr.

Pomada-Tanno-chinnin mijlocu securu pentru crescerea, curatirea si incretirea perului. Pretiulu 1 fl.

Negréla pentru semnarea albeloru (rufeloru) O butelca, suficianta la mai multe sute parecchi de albe, costa 1 fl.

Pilule curatietóre de sange secure pentru curatirea sangelui infectatu prin ori-ce bóle. Costa 35 cr.

Pentru pacuetare si spedare francata se calculéza numai 50 cr. de unu transportu ori-cátu de mare.

[1—10]

Adres'a: KONCZ I. Á. de Nagy-Solymos apotecariu in Sz.-Udvarhely.